preek	20 april 2025 (Pasen)
thema	**Morning has broken (op weg naar een nieuwe dag)**
tekst	Johannes 1:5: Het licht schijnt in de duisternis en de duisternis heeft het niet in haar macht gekregen.

liturgie:	Zie hoe Jezus lijdt voor mij (Opwekking 706)
begroeting	Morning has broken like the first morning (Liedboek 216 origineel)
kindermoment	kinderlied: Weet je dat de lente komt (Elly en Rikkert)
kinderen naar hun club	
gebed	
lezen Matteüs 28:1-10	
lezen Johannes 1:1-5	
preek	
geloofsbelijdenis van Nicea	Waar U verschijnt, wordt alles nieuw (Opwekking 832)
gebedspunten	
gebed	
kinderen komen terug	
collecte	Er is een dag, waar al wat leeft al lang op wacht (Opwekking 585)
zegen	U zij de glorie, opgestane Heer (Opwekking 213)

uitleg thema

Het thema voor deze dienst is ontleend aan het lied “Morning has broken”.

In 1972 werd dit lied een hit: het bereikte de vijfde plaats in de top 40. Daarna werd het vaak op jongerenkampen gezongen, ’s avonds bij het kampvuur. Het staat bekend als een lied van Cat Stevens. Maar het is een bestaand lied dat heel bekend werd omdat Cat Stevens het zong.

Het lied bezingt een nieuwe dag.

Die dag, dat is de dag waarop God alles schiep:
alles *was* toen mooi en alles *was* toen goed.

Die dag, dat is de dag waarop Jezus opstond uit de dood:
alles *wordt* weer mooi en alles *wordt* weer goed.

Die dag, dat is de nieuwe dag waar we samen naar uitkijken:
alles *is* weer mooi en alles *is* weer goed.

Morning has broken.

inleiding bijbellezingen

Vandaag wordt door christenen wereldwijd het paasfeest gevierd.

Dat is bijzonder want meestal vieren christenen in Oost-Europa het paasfeest op een andere datum dan wij. Vorig jaar bijvoorbeeld was het bij ons op 31 maart Pasen, maar in landen als Griekenland, Rusland en Turkije pas op 5 mei. Apart hè? Dat komt omdat in Oost-Europa de paasdatum op een andere manier wordt bepaald dan bij ons. Maar af en toe is de datum van Pasen overal hetzelfde. Dit jaar dus ook.

In heel veel kerken worden vandaag twee gedeelten uit de Bijbel gelezen en wij sluiten ons daarbij aan.

De eerste lezing is uit het laatste gedeelte van het evangelie van Matteüs. De tweede lezing is uit het begin van het evangelie van Johannes.

Laten we nu met de wereldwijde kerk van God luisteren naar het Woord van God over het begin van een nieuwe dag.

preek deel 1: het feit van de opstanding (Matteüs 28)

Dat Jezus uit de dood is opgestaan, dat begrijp ik niet.

Ik vind het al moeilijk om te begrijpen wat er gebeurt als iemand *sterft*. Ik snap dat niet.

Ik weet dat iemand die gestorven is, begraven moet worden. Je moet een *mens* begraven; geen ‘stoffelijk overschot’ maar een *mens*. Tegelijk maakt God duidelijk dat zijn kinderen na hun sterven direct welkom zijn bij God in de hemel. Hoe dat precies zit, dat vind ik moeilijk te begrijpen.

Maar dat er na de dood een vervolg komt, dat vind ik helemaal moeilijk. Ik zou niet weten hoe God dat doet. Maar gelukkig is God niet afhankelijk van wat ik begrijp. Daar ben ik dankbaar voor. Dat geldt zeker voor dat bijzondere gebeuren: dat Jezus uit de dood is opgestaan. Ik weet dat het gebeurd is maar ik zou niet weten hoe. Het geeft kortsluiting in mijn verstand. Ik begrijp het echt niet.

Maar ik weet zeker dat het waar is.

Weet je waarom?

1) Jezus heeft zelf van te voren aangekondigd dat Hij zou sterven maar dat Hij op de derde dag zou opstaan uit de dood.

2) De Joodse leiders waren bang dat zou gebeuren wat Jezus aangekondigd had. Toen geschokte Romeinse soldaten hun kwamen vertellen over iets heftigs dat ze hadden meegemaakt bij het graf, probeerden zij deze berichten af te doen als *fake news*.

3) De vrienden van Jezus stonden geen moment stil bij wat Jezus aangekondigd had over de derde dag. Zij verwachtten niets meer na zijn dood. Toen ze ontdekten dat het graf leeg was, dachten ze eerst dat iemand het lichaam van Jezus verplaatst had (Joh. 20:13). Toen vrouwen met de eerste berichten kwamen over het lege graf, deden de mannen dat eerst af als kletspraat van vrouwen (Luc. 24:11). Ze konden eerst niet geloven dat Jezus werkelijk leefde. Pas toen Jezus persoonlijk aan hen verscheen drong tot hen door dat het echt waar was:

Jezus is opgestaan! Hij leeft! Hij leeft!

Matteüs beschrijft het, of liever gezegd: hij doet een poging daartoe.

Matteüs beschrijft niet de opstanding zelf!

Hij vertelt niet dat Jezus ineens rechtop ging zitten in de grafkamer. Hij vertelt niet hoe dat mogelijk was (een paar dagen nadat Jezus’ hart was gestopt met kloppen, een paar dagen nadat zijn hersenen gestorven waren door gebrek aan zuurstof, een paar dagen nadat al zijn organen uitgevallen waren); hoe het mogelijk was dat Jezus weer ging leven, dat vertelt Matteüs niet. Hij vertelt niet hoe Jezus zichzelf bevrijdde uit het zuivere linnen waarin zijn vrienden zijn lichaam gewikkeld hadden. Hij vertelt niet hoe Jezus aan kleren kwam. Hij vertelt niet hoe alle wonden aan Jezus’ lichaam ineens genezen zijn. Hij vertelt niet hoe Jezus de eerste voorzichtige stappen zette in de grafkamer. Hij vertelt niet hoe Jezus de grafkamer verliet. Hij vertelt ook niet waar Jezus toen heenging. Daar lees je bij Matteüs niets over. Over dit soort details lees je nergens in de Bijbel iets. Je mag er natuurlijk best over nadenken. Prima als je er met anderen over praat. Maar ik hoop dat je er niet in verzandt. Want dan blijf je zitten met vragen waar God geen antwoord op geeft, ook niet via Matteüs. Van Matteüs hoor je niets over de opstanding zelf.

Maar hij vertelt wel een aantal feiten *rondom* de opstanding van Jezus.

Hij vertelt dat twee vrouwen ’s morgens vroeg bij het graf gaan kijken.

Hij vertelt dat een engel van God verschijnt bij het graf, dat die engel de grote steen wegrolt van voor de grafkamer, en dat die engel de *bewakers* van het graf de stuipen op het lijf jaagt omdat hij eruit ziet als de bliksem.

Hij vertelt dat diezelfde engel de *vrouwen* geruststellend toespreekt, dat die engel zegt dat Jezus niet meer in het graf is, en dat die engel hen eraan herinnert dat Jezus al gezegd had dat Hij zou opstaan uit de dood.

Hij vertelt dat de twee vrouwen er vervolgens snel vandoor willen, dat ze dan ineens Jezus tegenkomen, en dat ze zich dan plat voorover op de grond laten vallen om Hem te aanbidden.

Die feiten helpen Matteüs en zijn vrienden om te geloven dat Jezus werkelijk is opgestaan! dat Hij leeft!

preek deel 2: de betekenis van de opstanding (Johannes 1)

Wat heeft Johannes 1 hiermee te maken?

In landen als Griekenland, Rusland, Oekraïne, Turkije zijn de christenen gewend dat met Pasen in de kerk uit Johannes 1 gelezen wordt. Daar was ik verbaasd over.

Johannes 1 is een prachtig hoofdstuk om met Kerst te lezen, vooral vers 14:
Het Woord is mens geworden en heeft in ons midden gewoond, en wij hebben zijn grootheid gezien, de grootheid van de enige Zoon van de Vader.
Je kunt uit Johannes 1 best het nodige leren over de *geboorte* van Jezus Christus.

Maar om dat hoofdstuk nou te combineren met Pasen … Ik zag niet direct wat je uit Johannes 1 zou kunnen leren over de *opstanding* van Jezus Christus.

Johannes 1 is moeilijk te begrijpen, zeker de eerste vijf verzen.

Ik kan dit gedeelte bijna uit mijn hoofd opzeggen. Maar als ik het probeer te begrijpen, vind ik het moeilijk. Ik heb het toch weer opnieuw gelezen en op me in laten werken en Gods Geest gevraagd om inzicht in wat er staat en wat het betekent.

Laten we eerst vers 1 tot 3 nog een keer lezen.

In het begin was het Woord, het Woord was bij God en het Woord was God. Het was in het begin bij God. Alles is erdoor ontstaan, zonder het Woord is niets ontstaan van wat bestaat.

Johannes heeft het hier over ‘het Woord’.

Ingewikkeld is het! Ik snap wel dat het in de BGT anders wordt weergegeven. Daar luidt de eerste zin van Johannes 1: *In het begin was Gods Zoon er al.* Dat is een goeie uitleg. Maar waarom doet Johannes zo ingewikkeld.

Wij vinden het raar om een persoon aan te duiden als ‘het Woord’. Maar de tijdgenoten van Johannes kijken er niet van op.

In de dagen van Johannes denken *Grieken* bij ‘het Woord’ aan een principe dat alles beheerst en dat alles draagt wat er is.

Joden denken in die dagen bij ‘het Woord’ direct aan ‘de Wijsheid’ waarover in het bijbelboek Spreuken veel wordt geschreven:
‘de Wijsheid’ die erbij was toen God alles schiep;
‘de Wijsheid’ die blij was met het resultaat van Gods scheppingswerk;
‘de Wijsheid’ die genoot van Gods liefde;
‘de Wijsheid’ die aan de mensen om aandacht vroeg zodat je gelukkig zou worden door de lessen van ‘de Wijsheid’ op te volgen (Spreuken 8).

Johannes begint met klanken die voor zijn tijdgenoten heel vertrouwd zijn.

Via die vertrouwde klanken doet Johannes een oproep aan de Joden en de Grieken van zijn eigen tijd om te aanvaarden dat het principe (waar de Grieken het graag over hebben) en de wijsheid (waar de Joden steeds over beginnen) een *persoon* is. Hij wil Joden en Grieken laten ontdekken dat ‘het Woord’ (dat er in het begin was, dat bij God was, dat zelf God was en toch ook bij God was) …, dat ‘het Woord’ een *persoon* is: Gods Zoon, Jezus Christus.

In vers 4 maakt hij duidelijk hoe belangrijk ‘het Woord’ geweest is.

Johannes schrijft over ‘het Woord’:
In het Woord was leven en het leven was het licht voor de mensen.

Dit gaat over *vroeger*! Johannes heeft het hier over *vroeger*. Dat vind ik heel apart. Volgens Johannes *was* al het leven aan Gods Zoon te danken. Volgens Johannes *was* er licht dankzij Gods Zoon. Volgens Johannes *leefden* de mensen dankzij Gods Zoon.

Door ‘het Woord’ was er vroeger licht en leven. Maar nu dan? Hoe is het nu dan?

We ervaren elke dag hoe het nu is. We horen het, we zien het, we voelen het. Nu is er

heel veel duisternis en nu is er heel veel dood. Je hebt er elke dag mee te maken, misschien in je eigen leven: verdriet dat je met je meedraagt om wat je *verloren* hebt aan levensgeluk of om wat je nooit *ontvangen* hebt aan levensgeluk,
misschien omdat er steeds opnieuw schokkend nieuws is: beelden van geweld (en van mensen die het uitschreeuwen van verdriet omdat hun hele gezin is weggevaagd door één raket die neerkwam op een woonwijk), verhalen over onderdrukking (dat sterke mannen maar één belang zien: hun eigenbelang en dat die sterke mannen een heel volk hun wil opleggen en elke tegenstander het zwijgen opleggen).
Het lijkt of het nacht geworden is en of het nooit meer dag wordt. Hoe kan dat? Heeft 'het Woord' gefaald? Is Gods Zoon tekortgeschoten? Is de kracht van Jezus Christus uitgewerkt? Is het licht van 'het Woord' gedoofd?

Moet je horen wat Johannes schrijft in vers 5.

Het licht schijnt in de duisternis en de duisternis heeft het niet in haar macht gekregen.

Er is veel dat donker is. Het lijkt of de duisternis de baas is. Het lijkt of kwade machten vrij spel hebben. Het dieptepunt was wel die vrijdag dat de Zoon van God stierf. Toen leek het of de duisternis het gewonnen had. Maar op diezelfde vrijdag was al duidelijk wie de macht heeft: niet de duisternis, niet het kwaad, maar het goede, het licht: God uit God! Gods Zoon!

Ik snap ineens dat er christenen zijn die juist *dit* graag lezen met Pasen.

Ik vond het verrassend maar ik vind het nu toch ook heel mooi. Op de morgen van Pasen begon een nieuwe dag. Dat is een belofte voor elke dag die God ons geeft. We zijn op weg naar een nieuwe dag. De duisternis moet wijken: alles wat zich verzet tegen God, gaat eraan; alles wat het leven afbreekt, wordt krachteloos gemaakt; alles wat verdriet geeft en pijn doet, wordt opgelost; zelfs de dood wordt machteloos. De duisternis moet wijken. Het licht breekt door.

Jezus is opgestaan! Hij leeft! Morning has broken!

Wij geloven in één God, de almachtige Vader: Schepper van de hemel en de aarde, van alle zichtbare en onzichtbare dingen. Wij geloven in één Heer Jezus Christus, de eniggeboren Zoon van God, geboren uit de Vader voor alle eeuwen: God uit God, Licht uit Licht, waarachtig God uit waarachtig God; geboren, niet geschapen, één van wezen met de Vader. Door Hem zijn alle dingen geworden. Ter wille van ons mensen en van ons behoud is Hij neergedaald uit de hemel: Hij is vlees geworden, door de Heilige Geest uit de maagd Maria, en is een mens geworden.	Hij is ook voor ons gekruisigd onder Pontius Pilatus, heeft geleden, is begraven: op de derde dag is Hij opgestaan overeenkomstig de Schriften: Hij is opgevaren naar de hemel, zit aan de rechterhand van de Vader en zal in heerlijkheid weerkomen om te oordelen de levenden en de doden. En zijn rijk zal geen einde hebben. Wij geloven in de Heilige Geest, die Here is en levend maakt: die van de Vader en de Zoon uitgaat, die samen met de Vader en de Zoon aangebeden en verheerlijkt wordt, die gesproken heeft door de profeten. Wij geloven één heilige, algemene en apostolische kerk: wij belijden één doop tot vergeving van de zonden. Wij verwachten de opstanding van de doden en het leven van de komende eeuw. Amen